

TRADIȚIA ȘI PLANUL LIBER / TRADITION AND THE OPEN PLAN

Liana ILIU

Conf. dr. arh. / Assoc. Prof. PhD Arch.

liana_iliu@yahoo.com

iliu.liana@gmail.com

Rezumat

Plecând de la spațiile originare, ca sursă de inspirație, *spațiul structurii*, definit prin relația dintre “*support*” (structură) și “*infill*” (umplutură), este exprimat printr-o anumită ordine a elementelor arhitecturale.

Redefinirea statutului *peretelui* care, din element arhitectural destinat definirii unei limite accentuate, devine *panou mobil, piesă de mobilier sau exponat*, marchează începutul unor noi experimente spațiale. Elementul arhitectural *construit* își modifică statutul și devine obiect *instalat*. În proiectele sau construcțiile realizate de Mies van der Rohe, peretele gândit ca *un cadru neutru pentru un tablou viu*, marchează începutul unei noi abordări.

Personalități de talia lui Frank Lloyd Wright, Victor Horta sau Le Corbusier au avut viziuni materializate în abordări organice sau raționaliste.

Cum a avut loc geneza spațiului modernist? Care este rolul contactului cu tradiția japoneză în acest proces? Este parcursul pe care vom încerca să-l rezumăm în acest articol.

Cuvinte cheie: spațiul structurii, planul liber, tradiția, Horta, Wright, Mies van der Rohe, Le Corbusier, Japonia

Abstract

Beginning from the primary spaces, as a source of inspiration, the structure space, defined by the relation between “support” and “infill”, is represented by a certain order of the architectural elements.

Redefining the status of the wall that, from an architectural element destined to define a strong limit, becomes mobile panel, furniture or exhibit, indicates the beginning of new spatial experiments. The built architectural element changes status and becomes installed object. In Mies van der Rohe’s projects or buildings, the wall seen as a neutral frame for a living picture, denotes a new approach.

Great figures as Frank Lloyd Wright, Victor Horta or Le Corbusier had visions carried out in organic or rationalist approaches.

How took place the genesis of the modernist space? Which is the part of the Japanese tradition in this process? This is what we shall try to resume in this paper.

Keywords: *the structure space, the open plan, the tradition, Horta, Wright, Mies van der Rohe, Le Corbusier, Japan*

Argument

Cercetarea (dincolo de „cele cinci puncte ale unei arhitecturi moderne”) pentru a pătrunde spiritul din care s-a născut conceptul *planului liber*, și a-l face inteligibil, ne-a condus către orientaliștii din Boston (Ernest Fenollosa, Edward Morse sau Arthur Dow) și influența ideilor promovate de aceștia asupra arhitecților nord-americani ai sfârșitului de secol XIX. Sintagme precum: „formă - idee”, „integralitate”, „organicitate” sau „design pur”, au dus la acea expresie cu care începe studiul planului „deschis”: „distrugerea cutiei vest-europene”. (Nute)

Planul structural

Abordarea studiului planului structural (spațiului structurii) prin prisma teoriei mișcării structuraliste (structuralismului) oferă direcții dihotomice de exprimare: pe cea teoretizată de Aldo van Eyck și Herman Hertzberger, purtând eticheta „*Configurații spațiale în arhitectură*”¹ care adoptă drept model dezvoltarea țesutului celular; și pe cea formulată de John Habraken, denumită „*Arhitectura pluralistă*”², prin aceasta accentuându-se principiul participării utilizatorului la actul proiectării, prin oferirea unei „structuri”³ și așteptând ca răspuns din partea beneficiarului ceea ce s-a numit „umplutura”⁴.

Analizând comparativ spațiul definit de structură și pe cel al planului liber, deschis, putem afirma că cel dintâi are drept caracteristici fundamentale împietrirea, nemișcarea, liniștea, captarea luminii și păstrarea acesteia în receptaculul spațial. Spațiul structurii

---

1 “Spatial Configurations in Architecture” sau “Aesthetics of Number”

2 “Pluralistic Architecture”, “Architecture of Lively Variety” sau “Architecture of Diversity”

3 “support”

4 “infill”

Argument

To penetrate the spirit from which the concept of free plan was born and make it intelligible, research (beyond “the five points of modern architecture”), led us to the Orientalists in Boston (Ernest Fenollosa, Edward Morse or Arthur Dow) and the influence of the ideas promoted by them on North American architects of the late nineteenth century. Phrases such as: “shape-idea”, “integrality”, “organic structure” or “pure design”, led to that expression with which the study of “open plan” begins: “destruction of Western European box”. (Nute)

The Structural Plan

Addressing the study of structural plan (of the structure area) in the light of the structuralist movement theory (structuralism), provides dichotomous directions of expression: the one theorized by Aldo van Eyck and Herman Hertzberger, labelled “Spatial configurations in architecture”¹ which adopts cell tissue development as a model; and the one formulated by John Habraken, named “Pluralistic architecture”², emphasizing the principle of user participation in the design process, by offering a “structure”³ and waiting for response from the recipient that was called “filling”⁴.

Comparing the space defined by structure and the free, open plan, we can say that the fundamental characteristics of the former are callousness, stillness, quietness, capturing light and keeping it in the space receptacle. Structure area recalls the original designs, at the beginning, the beam of light which gives rise to Life: the

---

1 “Spatial Configurations in Architecture” or “Aesthetics of Number”

2 “Pluralistic Architecture”, “Architecture of Lively Variety” or “Architecture of Diversity”

3 “support”

4 “infill”

amintește de *modele originare*, de *începuturi*, de raza de lumină care dă naștere Vieții: *sursa de inspirație este un model originar*. Acesta este definit de *masă*, de lipsa transparenței, de greutate. Elementul arhitectural definitoriu este *peretele*, definit ca limită tare: **ordinea clădirii este generată de perete**. Peretele - în care golurile sunt mai degrabă fisuri, permise cu măsură, cu reținere. Acesta este *spațiul tainei și introvertirii*.

Planul liber

Având ca bază de pornire stilurile istorice și tradiția europeană, în năzuința de a descoperi alte tipologii spațiale, arhitecții nord-americani au căutat „noul” în culturile îndepărtate, exotice, mai precis în spațiul arhitecturii tradiționale a Japoniei, unica cultură care a construit întotdeauna conform principiului a ceea ce se va numi „plan deschis”⁵ sau „plan liber”. În acest sens, lucrările atelierului Wright conțin mai mult decât un concept: denotă o aspirație.

Metafora **golului** (în înțelesul atribuit de Lao zi) revelează că realitatea unei încăperi rezidă în *locul gol* cuprins între acoperiș și pereți: „*Golul e atotputernic, pentru că e atotcuprinzător*”, afirma acesta. (Okakura 1905/1983: 109) (Este interesantă reacția studenților când li se adresează întrebarea: „În opinia voastră, care este cel mai important element arhitectural care determină o încăpere?” Deoarece la aceasta, niciodată nu s-a primit răspunsul așteptat).

De ce plan „liber”? În textul care însoțește istoricul dematerializării casei-cutie⁶, Frank Lloyd Wright utilizează termenii „*liberation*”, „*radical liberation*”, „*liberating thoughts*” sau „*freedom*”:⁷ Wright afirma:

„...Ideea că spațiul cuprins în clădire este realitatea

source of inspiration is an original model. It is defined by mass, lack of transparency, weight. The defining architectural element is the wall defined as a hard limit: building order is generated by the wall. The wall - where the gaps are rather cracks, permitted to a small extent, reluctantly. This is the space of mystery and introversion.

The Open Plan

Starting from historical styles and European tradition as basis, in their longing to discover other spatial typologies, North American architects sought the “new” in distant, exotic cultures, more specifically in the area of traditional Japanese architecture, the unique culture that has always built according to the principle that will be called “open plan” or “free plan”. In this sense, the works of the Wright workshop contain more than just a concept: they denote an aspiration.

The metaphor of emptiness (within the meaning assigned by Lao zi) reveals that reality of a room resides in the empty space between the roof and walls: “Emptiness is powerful, because it’s all-encompassing”, he says. (Okakura 1905/1983: 109) (It is interesting the reaction of students when they are addressed the question: “In your opinion, what is the most important architectural element that determines a room?” This is because the expected response has not been given so far).

Why “open” plan? *In the text accompanying the history of dematerialization of the box house⁵, Frank Lloyd Wright uses the terms “liberation”, “radical liberation”, “liberating thoughts” or “freedom”:⁶ Wright states:*

“... The idea that the space within a building is the reality of that building..., this idea that the reality of a building no longer consisted in the “walls and roof”. That’s

5 (Engl.) „open space”

6 “An American Architecture”, cap. “The Destruction of the Box”, pag. 75

7 Respectiv: eliberare, eliberare radicală, gânduri eliberatoare, libertate.

5 “An American Architecture”, chapter “The Destruction of the Box”, page 75

6 Respectively: liberation, radical liberation, liberating thought, freedom.

acelei clădiri... Această idee că realitatea unei clădiri nu mai consta în „pereți și acoperiș”. Astfel a început *acest simțământ al libertății* care a ajuns la arhitectura de astăzi... Această senzație a spațiului (spațiul viu, prin intermediul celei de-a treia dimensiuni), nu este această senzație sau *percepere* a arhitecturii un instrument pentru a caracteriza libertatea individului?⁸ (Wright, 1955: 75, 78)

Definirea conceptului de spațiu-timp de marcă einsteiniană, o aflăm materializată în căutările arhitecților din primele decenii ale secolului XX, experimente inițiate de Wright. „*Spațiul este exclusiv o zonă încărcată cu vitalitate și constituită dintr-o unică dimensiune*”. (Zevi 1992: 10) Albert Einstein propunea următorul experiment:

Până acum puțin timp, concepția noastră despre spațiu era legată de cutie. Cu toate acestea, ne dăm seama că dispunerile care formează spațiul-cutie sunt independente de numărul pereților cutiei. Atunci, nu ar fi posibil ca acest număr să se reducă la zero, fără ca aceasta să aibă ca rezultat nimicirea spațiului? Caracterul unui astfel de peisaj, de exemplu, are un sens evident și, în consecință, ne rămâne în minte caracteristica unui spațiu fără limite, un lucru autonom.⁹ (Zevi 1992: 15)

---

8 Text orig.: „...The idea that the space within the building is the reality of that building... This idea that the reality of a building no longer consisted in the walls and roof. So that sense of freedom began which has come into the architecture of today... This sense of space (space alive by way of the third dimension), isn't that sense or feeling for architecture, an implement to characterize the freedom of the individual?”

9 Text în fr.: «Jusqu'il y a peu de temps, notre conception de l'espace était liée à la boîte. On s'aperçoit cependant que les dispositions qui forment l'espace boîte sont indépendantes du nombre des parois de la boîte. Ne serait-il alors pas possible de réduire à zéro ce nombre sans qu'il y ait pour résultat l'anéantissement de l'espace? La nature de tel paysage par exemple a un sens obvie et dès lors il reste dans notre esprit la marque d'un espace sans limitation, une chose autonome».

how that sense of freedom which has embraced the architecture of today occurred... This sense of space (space alive by way of the third dimension), isn't that sense or feeling for architecture, an implement to characterize the freedom of the individual?™ (Wright, 1955: 75, 78)

The definition of Einstein concept of space-time can be found in the searches of the architects in the first decades of the twentieth century, experiments initiated by Wright. "Space is exclusively an area loaded with vitality and consists of a single dimension". (Zevi 1992: 10) Albert Einstein proposed the following experiment:

So far, our concept of space has been associated with the box. It turns out, however, that the storage possibilities that make up the box-space are independent of the thickness of the walls of the box. Cannot this thickness be reduced to zero, without the space being lost as a result? The naturalness of such a limiting process is obvious, and now there remains for our thought the space without the box, a self-evident thing.⁸ (Zevi 1992: 15)

Space in Japanese traditional architecture, with the succession yard - porch - room, united by the movement of the sliding panels, is at the origin of this fascinating space experiment: continuous space.

---

7 Original text: „...The idea that the space within the building is the reality of that building... This idea that the reality of a building no longer consisted in the walls and roof. So that sense of freedom began which has come into the architecture of today... This sense of space (space alive by way of the third dimension), isn't that sense or feeling for architecture, an implement to characterize the freedom of the individual?”

8 Text in French.: «Jusqu'il y a peu de temps, notre conception de l'espace était liée à la boîte. On s'aperçoit cependant que les dispositions qui forment l'espace boîte sont indépendantes du nombre des parois de la boîte. Ne serait-il alors pas possible de réduire à zéro ce nombre sans qu'il y ait pour résultat l'anéantissement de l'espace? La nature de tel paysage par exemple a un sens obvie et dès lors il reste dans notre esprit la marque d'un espace sans limitation, une chose autonome».

Spațiul arhitecturii tradiționale japoneze, cu succesiunea curte - verandă - încăpere, unite prin mișcarea panourilor glisante, se află la originea acestui experiment spațial fascinant: *spațiul continuu*.

Respectul față de existența (sau *viața*) găsită într-un loc (sau spațiu rânduit de un loc¹⁰), era o modalitate de exprimare a libertății, acordate, dar și asumate.

Ne aflăm sub imperiul *libertății*, sub influența arhitecturii tradiționale japoneze. Frumusețea conceptului de plan liber constă tocmai în parcursul acestuia, aflat pe o direcție circulară, nicidecum liniară: originea se află în tradiție. Într-o tradiție a unui spațiu cultural îndepărtat. Însă orice tradiție este parte a *tradiției primordiale*. Panourile culisante, continuitatea spațială, transparența, mobilierul fix și redus ca număr de piese, modularea. Nu sunt toate acestea, astăzi, parte a arhitecturii moderne?

Spațiul acestui concept există între două *plane*, este fluid și flexibil, *transparența fiind o consecință a continuității spațiale*, favorizând *suprapunerile de plane*. *Peretele își modifică definiția: din element arhitectural destinat definirii unei limite accentuate, devine obiect sau panou mobil¹¹, piesă de mobilier sau exponat¹²* (spre exemplu, prin îmbrăcarea în materiale de construcție nobile). Elementul arhitectural *construit* își modifică statutul și devine obiect *instalat*. (Kim&Jeon&Kim 2008) În experiențele spațiale întreprinse de Mies van der Rohe peretele gândit ca *un cadru (sau ramă) neutru, pentru un tablou viu*, sunt numeroase și relevante. O fereastră „clasică” accentuează *identitatea spațiului interior*, în timp ce prezența unui perete-cortină din sticlă favorizează *relația dintre interior și exterior*.

The respect for existence (or life) found in a place (or space organized by a place⁹), was a way of expressing freedom, granted, but also assumed.

We are in the realm of freedom, under the influence of traditional Japanese architecture. The beauty of the concept of open plan consists precisely in its course, located on a circular direction, not straight: the origin is the tradition, in a tradition of a remote cultural area. But every tradition is part of the primordial tradition. Sliding panels, spatial continuity, transparency, fixed furniture, reduced in number of pieces, modulation. Aren't they today a part of modern architecture?

The space of this concept exists between two planes; it is fluid and flexible, transparency being a consequence of the spatial continuity, favouring overlapping planes. The wall changes its definition: from architectural element for defining a sharp limit, it becomes object or free standing wall, piece of furniture or painting wall (for example, by putting on noble building materials). Built architectural element changes its status and becomes an installed object. (Kim&Jeon&Kim 2008) The spatial experiences undertaken by Mies van der Rohe where the wall is designed as a neutral framework (or frame), for a live picture, are numerous and relevant. A 'classic' window emphasizes the identity of interior space while the presence of a glass curtain wall favours the relationship between the interior and exterior.

10 Heidegger 1951/1995: 185, 187

11 (Engl.) "free standing wall"

12 (Engl.) "painting wall"

9 Heidegger 1951/1995: 185, 187

Ordinea clădirii este generată prin accentuarea planului orizontal și dematerializarea celui vertical, acesta fiind principiul generator al acestui concept spațial.

Efectul de consolă întărește sentimentul de protecție: consola umbrește, este prelungirea plăcii orizontale, lasă lumina să traverseze spațiul, atât transversal cât și longitudinal, spre deosebire de elementele arhitecturale specifice spațiului structurii care captează lumina și o rețin.

Eero Saarinen afirmă: „Wright a început totul, Corbu i-a dat formă, iar Mies a controlat”¹³

Pornind de la efectele asupra spațiului arhitectural, ale mutațiilor spațiale expuse, s-ar putea discerne câteva direcții și interrelația acestora, interpretate în proiectele elaborate în cadrul atelierului pe care îl îndrumăm, la anul I de studii al Facultății de Arhitectură:

1. Influența spațiului japonez tradițional sau *spațiul continuu*, al comuniunii cu natura, spațiul integrării, în care omul nu concurează cu natura, ci conlucrează. Singura realitate rămasă o reprezintă spațiul dintre cele două planșee, spațiu extins la infinit. *Transparența* devine realitate. Prin această *continuitate spațială* se ajunge la „*spațiul universal*”. (Rowe & Slutzky 1963/2000: 209) Pentru japonezul tradiționalist, acest mod de a construi era adecvat *efemerității* existenței. Pe când pentru omul modernist, *mobilitatea* oferită de mijloacele de transport ale secolului XX era în acord cu calitățile spațiale ale planului „deschis”. (Fig. 1)

13 Text orig.: “Wright started it all, Corbu gave it form and Mies controlled” (citată din “Oral History of Modern Architecture”, interviul acordat de arh. Eero Saarinen)

The order of the building is generated by emphasizing the horizontal plane and dematerialization of the vertical plane; this is the generating principle of this space concept.

The console effect reinforces the sense of protection: the console shades, it is the extension of the horizontal plate, lets the light pass through space, both transversely and longitudinally, unlike architectural elements specific to the structure that capture light and retain it.

Eero Saarinen states: Wright started it, Corbu gave it form, Mies added control”¹⁰

Starting from the effects on the architectural space, of the spatial mutations exposed, we may discern several directions and their interrelationship, interpreted in the projects developed in the workshop which we manage in the first year of study at the Faculty of Architecture:

1. The Influence of the Traditional Japanese Space or the *continuous space*, the space in communion with nature, integration space, where man does not compete with nature but cooperates with it. The only remaining reality is the space between two floors, indefinitely extended space. *Transparency* becomes reality. Through this spatial continuity “universal space” is obtained. (Rowe & Slutzky 1963/2000: 209) For Japanese traditionalist, this way of building was suitable for the transience of existence. As for the modern man, mobility offered by the transport means of the twentieth century was in line with the spatial qualities of the “open” plan. (Fig. 1)

10 Orig. text.: “Wright started it all, Corbu gave it form and Mies controlled” (Quote from “Oral History of Modern Architecture”, interview of the architect Eero Saarinen)

2. „Distrușterea cutiei¹⁴ prin dematerializarea colțului¹⁵”. Dispare noțiunea de „ușă”. Golul din panoul de închidere devine cadru pentru un tablou viu. Interiorul și exteriorul formează un tot. Perspectivele diagonale permit scurgerea spre infinit a spațiului. (Fig. 2)

3. „Eliberarea spațiului spre spațiu¹⁶”. Frank Lloyd Wright declara: „Am căutat această eliberare într-o formă sau alta, în aproape toate clădirile pe care le-am realizat... Acum, aceste structuri poartă mesajul acestei eliberări a spațiului spre spațiu.”¹⁷ (Wright 1955: 85)

Senzația de „adăpost” este cea care conferă calitate unei locuințe, în acest sens colaboratorul lui Wright, Rudolph Michael Schindler afirma că aceasta trebuie să îndeplinească cerințele de bază ale unui campament: spate protejat, un șemineu, un acoperiș și front deschis. Așadar, *directionalitatea*. Casa deschisă către o direcție. Casa deschisă către două direcții. Casa deschisă către patru direcții. (Fig. 3)

4. Redefinirea statutului peretelui. Rolul materialelor de construcție nobile. Peretele devine piesă de mobilier, în această interpretare a gospodăriei – ocolnic: un mobilier fix ce poate conține sau ascunde toate obiectele mărunte de care se înconjoară omul sedentar. (Fig. 4)

2. *The „Box Destruction”¹¹ by the Dematerialization of the Corner*¹². *The concept of “door” disappears. The emptiness of the closing panel becomes framework for a live picture. Interior and exterior form a whole. The diagonal perspectives allow space flowing to infinity.* (Fig. 2)

3. *The „Liberation of Space to Space*¹³”

Frank Lloyd Wright stated: “I have sought this liberation in some form or other in almost every building I have built... These structures now bear the message of this liberation of space to space.”¹⁴ (Wright 1955: 85)

The feeling of ‘home’ is what gives quality to a house; in this regard, Wright’s collaborator, Rudolph Michael Schindler said that it must meet the basic requirements of an encampment: protected back, a fireplace, a roof and open front. Therefore, the directionality. House open to a direction. House open in two directions. House open in four directions. (Fig. 3)

4. *Redefining the Wall Status. The Role of the Noble Building Materials.* *The wall becomes a piece of furniture in this interpretation of the household – ocolnic: fixed furniture that can contain or hide all small objects that surrounds the sedentary man.* (Fig. 4)

---

14 casei-cutie

15 Text original: „and of cornice, Wright workshop space experiment, crowned with success at the administrative building of the company S.C. Johnson & Son, Racine, Wisconsin, 1935-1938.

16 sau “Eliberarea spațiului în spațiu”.

17 Text original: “I have sought this liberation in some form or other in almost every building I have built... These structures now bear the message of this liberation of space to space.”

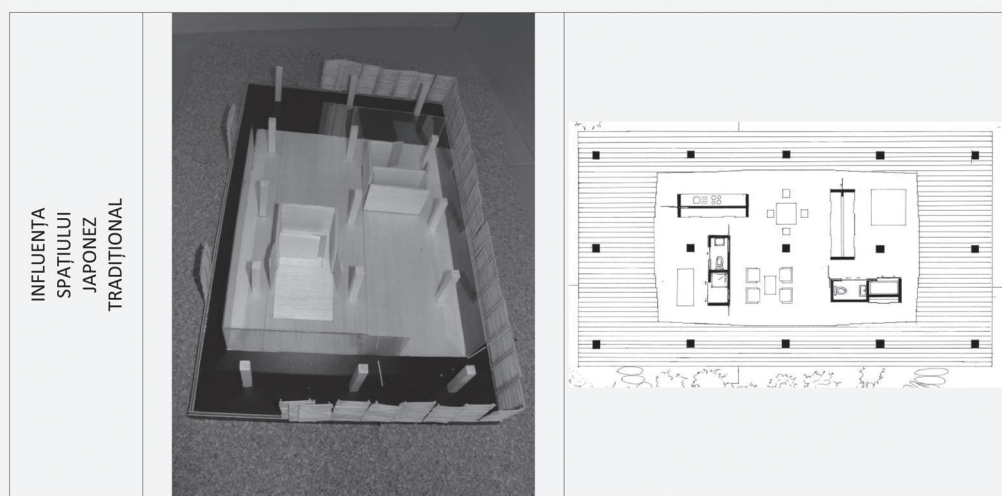
---

11 Box Home

12 ...and of cornice, Wright workshop space experiment, crowned with success at the administrative building of the company S.C. Johnson & Son, Racine, Wisconsin, 1935-1938.

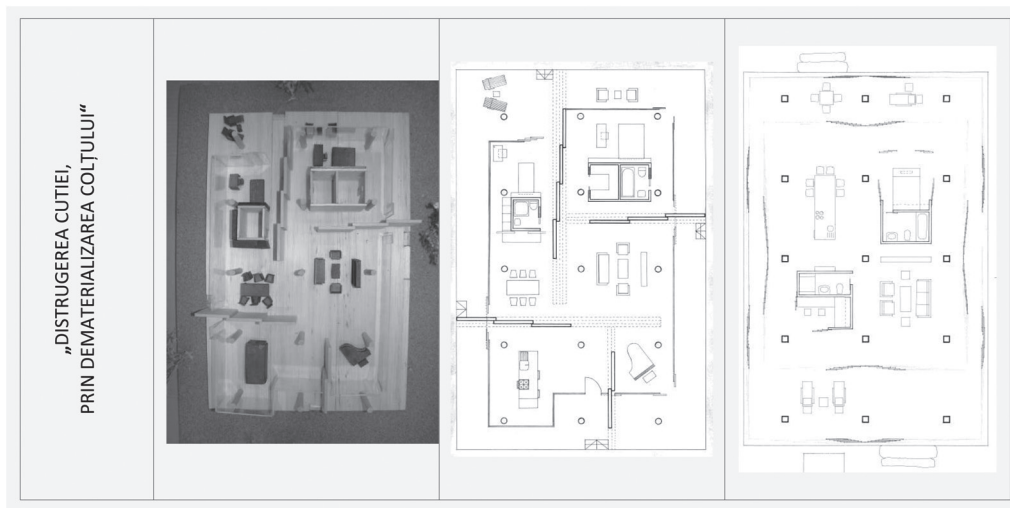
13 or “Liberation of space into space”

14 Original text: “I have sought this liberation in some form or other in almost every building I have built... These structures now bear the message of this liberation of space to space.”

THE INFLUENCE OF THE
TRADITIONAL
JAPANESE SPACE

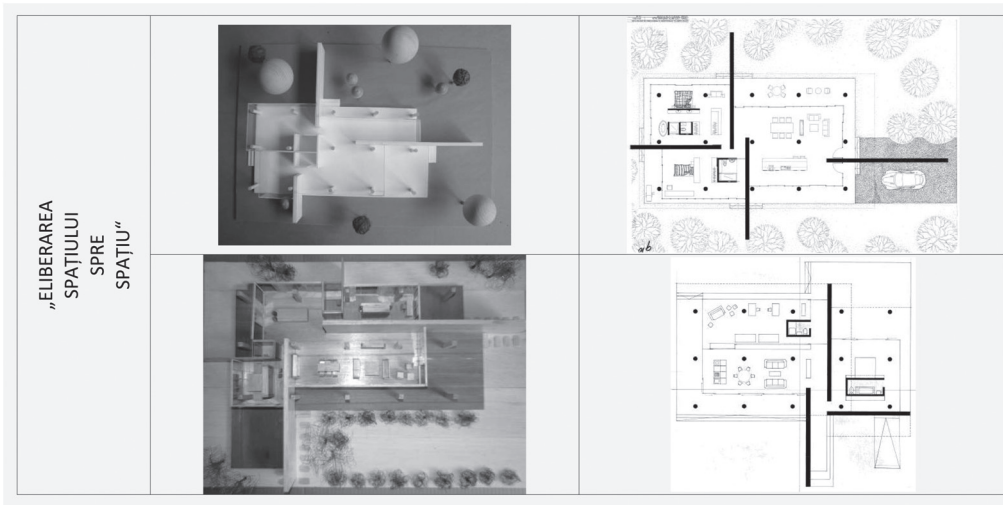
Fig. 1 Proiecte / Projects: Florin Pîndici (2012-2013), Alexandru Gabriel Vasile (2013-2014)

THE „BOX DESTRUCTION
BY THE
DEMATERIALIZATION OF THE CORNER”

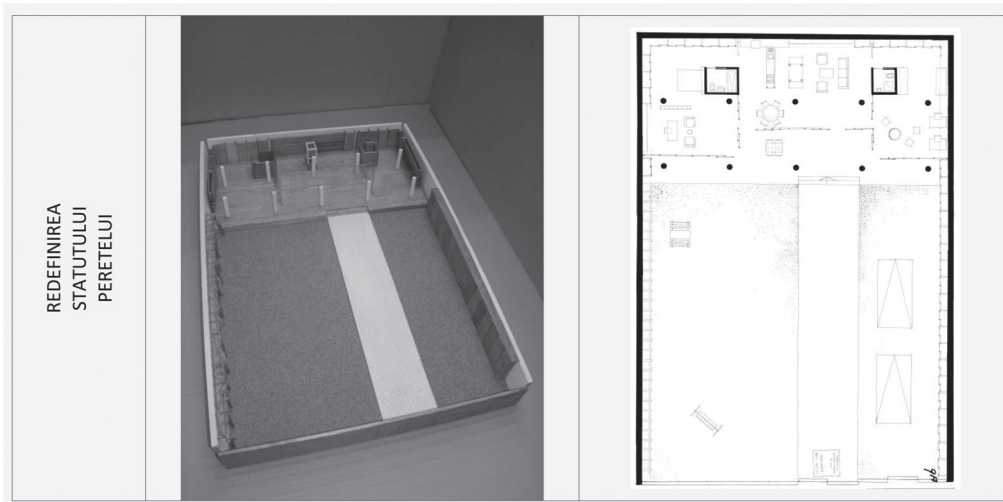
Fig. 2 Proiecte / Projects: Monica Frățilă (2013-2014), Florin Pîndici (2012-2013)

THE „LIBERATION OF
SPACE TO SPACE

Fig. 3 Proiecte / *Projects*: Casandra Prundeanu (2010-2011), Ștefan Ion Bunicelu (2012-2013);
Alin Tudor Stoica, Maria Simona Manolache (2013-2014)

REDEFINING THE WALL STATUS.
THE ROLE OF THE
NOBLE BUILDING MATERIALS

Fig. 4 Proiect / *Project*: Aniela Vinătoru (2013-2014)

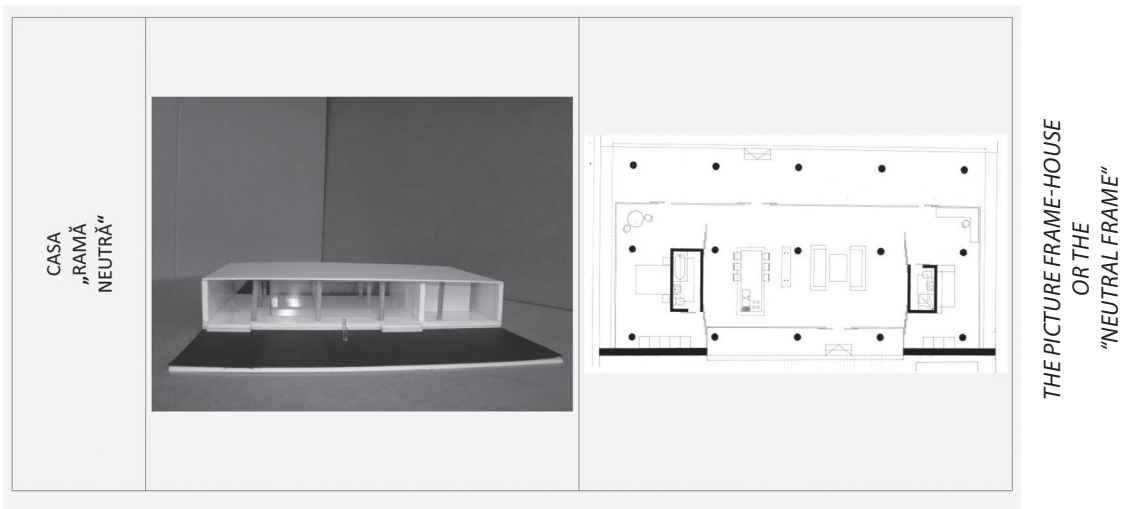

Fig. 5 Proiecte / *Projects*: Rodica Roșcan (2010-2011), Gloria Ruxandra Măciucă (2012-2013)

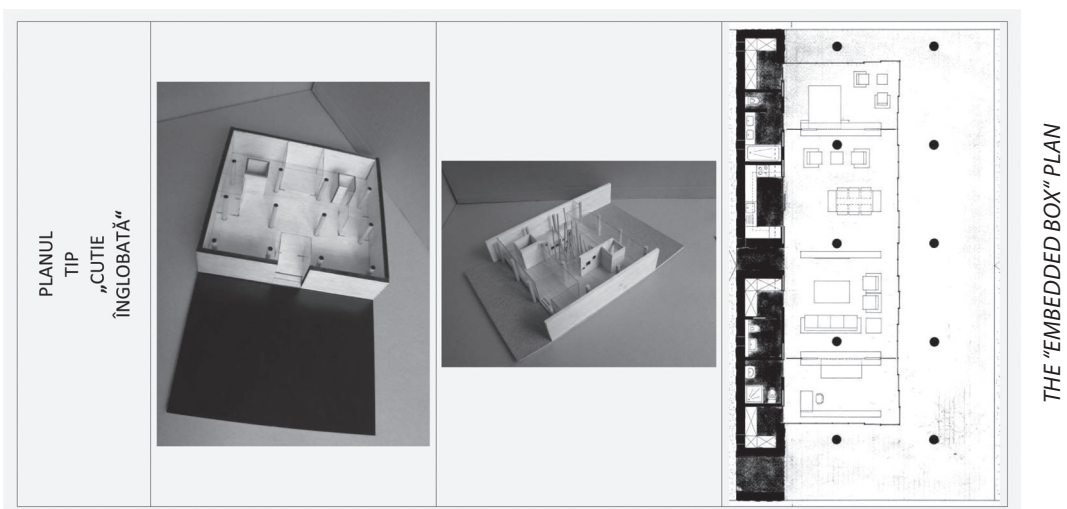

Fig. 6 Proiecte / *Projects*: Laura Ioana Parghel, Laura Isabella Mureșan (2011-2012); Florentina Ioana Boroianu (2013-2014)

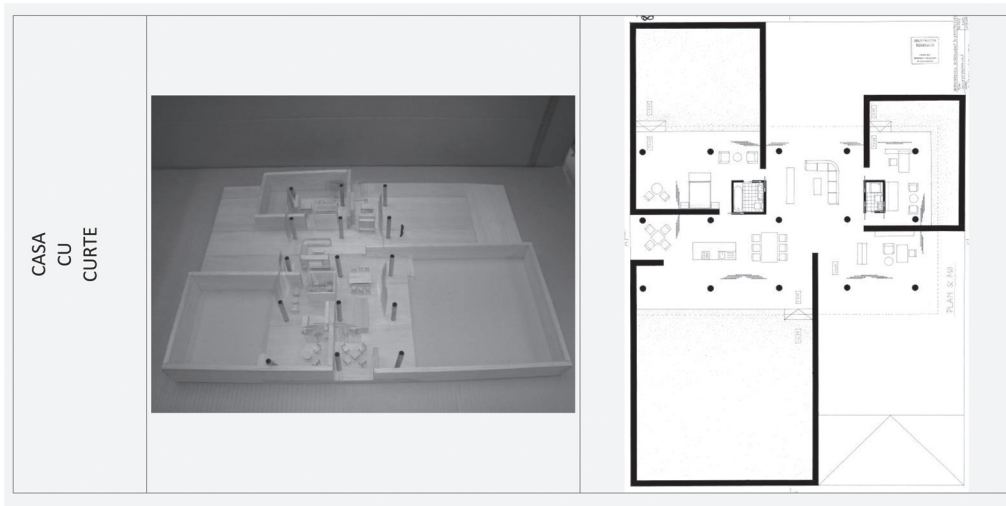

Fig. 7 Proiect / Project: Radu Gabriel Secătoreanu (2013-2014)

5. Casa-ramă de tablou sau „Rama neutră”¹⁸. Clădirea, element mijlocitor între Om și Creație. (Fig. 5)

6. Planul tip „Cutie înglobată”¹⁹. Principiul de inserare a unui volum geometric în partiul unei locuințe a devenit o schemă de plan, extinsă la toate tipurile de locuințe și care facilitează impresia de spațiu deschis („open plan”). (Fig. 6)

7. Casa cu curte. Inspirată din cele două concepte îndelung studiate de Mies, „casa cu curte” și „casa la țară”, reprezintă o sinteză a acestora. (Fig. 7)

5. The Picture Frame-House or the “Neutral Frame”. The building as mediator between Man and Creation. (Fig. 5)

6. The “Embedded Box”¹⁵ Plan. The principle of inserting a geometric volume into the floor plan of a house became a plan sketch, extended to all types of housing, that facilitates the impression of open space (“open plan”). (Fig. 6)

7. The Courtyard House
Inspired by the two concepts studied extensively by Mies, “courtyard house” and “country house”, is a summary of them. (Fig. 7)

18 (English) “neutral frame”

19 V. Floor Plan Atlas (Housing)

15 V. Floor Plan Atlas (Housing)

Concluzie

Așadar, **originea** celor două modele spațiale (planul structural și planul liber) rezidă, în mod paradoxal pentru ambele, în *tradiție*. Orice act de creație are loc prin raportarea la *un model originar*, chiar în cazul operelor care, la prima vedere, par o noutate. Am ajuns la concluzia că evoluția gândirii în cercetările legate de spațiul arhitectural a urmat un traseu circular sau în spirală.

Așadar, cercul se închide: spațiul locuinței tradiționale japoneze a produs mutația către planul liber al spațiului arhitectural (ideal) modernist. Concluzia cercetării este neașteptată: urmând dorinței de „înnoire” arhitecturii s-au reîntors, *fără voie*, la tradiție. La *o tradiție primordială*, preexistentă, ce ține de sfera adevărului.

Studentii, înțelegând principiile generatoare, mentale și compoziționale, ale celor două concepte spațiale (spațiul structurii și cel al planului liber), dobândesc capacitatea de a discerne orice creație din domeniu, bazându-se pe *analiza comparativă*. Astfel, pot ajunge să simtă spațiul, să înțeleagă diferența dintre tradiția primordială și interpretările ulterioare date acesteia, dar și modul neașteptat în care se pot întâlni. Având cunoștințe despre aceste concepte, pot înțelege rațiunea generatoare a formelor artificiale și naturale care îi înconjoară. Și pot face un pas către „gândirea în chip originar”, cum o numea Heidegger, în sensul apropierei de esența lucrurilor. (Heidegger 1954/1995: 148)

Conclusion

Therefore, the origin of the two space models (structural plan and open plan) lies paradoxically for both in tradition. Any act of creation occurs by reference to an original model, even for the works that seem a novelty at first glance. We concluded that the evolution of thinking in the research into the architectural space followed a circular or spiral path.

Therefore, the circle is closed: the traditional Japanese housing space produced the mutation towards the open plane of the (ideal) modernist architectural space. The conclusion of the research is unexpected: following the desire to “renew” the architects returned involuntarily to tradition. To a primordial, preexisting tradition, that concerns the truth.

The students, understanding the generating mental and compositional principles of the two space concepts (space of structure and open space plan), acquire the ability to discern any creation in the field, relying on comparative analysis. Thus, they can come to sense space, to understand the difference between the primordial tradition and its subsequent interpretations, but also how they can meet unexpectedly. Having knowledge of these concepts they can understand the rationale generating artificial and natural forms around them. Also, they can make a step towards “original thinking”, as Heidegger used to call, in the sense of getting closer to the essence of things. (Heidegger 1954/1995: 148)

Sursa ilustrațiilor / Source of illustrations

Arhiva autoarei / *The author's archive.*

Bibliografie selectivă / Selective bibliography

- BLASER, Werner (1997), *Mies van der Rohe*. Birkhäuser Verlag für Architektur, Basel.
- HEIDEGGER, Martin (1954/1995), *Originea operei de artă*. Humanitas, București.
- KIM, Do-sik & JEON, You-chang & KIM Sung-wook, «A Study on Spatial Characteristics of the Living Room in Mies van der Rohe's Resor House», în *JAABE*, vol 7 nr. 2, nov. 2008, pp. 163-170.
- NUTE, Kevin (2000), *Frank Lloyd Wright and Japan*. Routledge, London and New York.
- OKAKURA, Kakuzo (1905/1983), *Cartea ceaiului* (în vol. *Itinerarii spirituale*). Meridiane, București.
- ROWE, Colin (2000), *Mathématiques de la villa idéale et autres essais*. Éd. Hazan, Paris.
- SCHNEIDER, Friederike (1997), *Floor Plan Atlas (Housing)*. Birkhäuser Verlag AG, Basel.
- WRIGHT, Frank Lloyd (1955), *An American Architecture*. Horizon Press, New York.
- ZEVI, Bruno (1991), *Frank Lloyd Wright*. Verlag für Architektur Artemis, Zurich und Munchen.